

IRAKASKUNTZA-GIDA

2014/15

Ikastegia

135 - Hezkuntza eta Kirol Fakultatea. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzi

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GDEPOR10 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua

Ikastaroa

1. maila

IRAKASGAIA

25786 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Historia

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

Deskriptorea:

Irakasgaiak ikasleari jarduera fisikoak praktika sozialaren eremu bezala aurkezten dizkio, bere egungo konfigurazioaren eragile diren prozesu historikoen ezagutzatik abiatuz. Egungo aroko mendebaldeko Europan zentratzen da. Lagungarria da ikasleek uler eta balora ditzaten jarduera fisikoen dibertsitatea eta bere egungo egoera eta joerak.

Irakaslea: Fco. Javier Ruiz de Arcaute. Pedagogian lizentziatua.

TITULAZIOKO BERARIAZKO GAITASUNAK

G003 - Jarduera fisikoa eta kirola egitean eragina duten faktore anatomikoak, fisiologikoak, biomekanikoak, portaerari dagozkionak eta sozialak ezagutzea eta ulertzea.

ZEHARKAKO GAITASUNAK

G017 - Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko literatura zientifikoa ulertzea, bertako hizkuntzetan eta zientziaren eta teknologiaren esparruan erabiltzen diren beste hizkuntza batzuetan.

G018 - Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak (IKT) JFKZren esparruan aplikatzen jakitea.

IRAKASGAIAREN BERARIAZKO GAITASUNAK:

CE1. Jarduera fisikoen eremuaren aro garaikideko garapena gauzatu duten prozesu historiko nagusiak identifikatzea eta ulertzea, gaur egungo egoera eta joerak ulertzen laguntzeko.

CE2. Historiaren ezagutzak ahalbidetzen duen perspektiba oinarri hartuz, jarduera fisikoen eremuan agertzen diren joera, interes eta sentsibilitatei buruz informazioa lortzea, gogoeta egitea eta jarrera hartzea.

CE3. Informazioa eskuratu, ulertu eta elaboratu, jarduera fisikoei buruzko prozesu historikoak ezagutzera emateko, prozesu horien esanahiari buruz argudiatzeko eta, haietatik abiatuz gaurko egoera eta arazoak baloratzeko, azalpenezko eta argudiozko testuak idatziz, testu prozesazailaz idatziko txosten akademikoen bitartez, edo beste bitarteko eta esukarrien bidez (blogak, posterrak, albumak eta abar).

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

1. Sarrera.

1.1. Irakasgaiaren helburu eta gaitasunak.

1.2. Jarduera fisikoen historia. Historiografia-ikuspuntua.

1.3. Jarduera fisikoak eta bere agerpen soziala: jarduera fisikoak eta praktikak.

2. Kirol modernoaren sorrera eta garapena.

2.1.1: Joko tradizionaletatik kirol modernora.

2.1.2: Kirol modernoaren ezaugarriak. Allen Guttmann-en ideal-tipoa.

2.1.2: Kiroltzetza prozesuaren hiru ardatzak: Konparagarritasun unibertsalaren bilaketa, bortizkeriaren kontrola eta hedapen soziala. Parlebasen hiru analisiak: Ziurtasun iturrien murrizketa, komunikazio sareen aniztasunaren murrizketa eta bortizkeriaren murrizketa.

3. Jarduera fisiko modernoaren garapena Espainian eta Euskal Herrian.

3.1. Kirol joko tradizionaletatik kirol modernora. Kirolaren garapena Ingalaterran. Jarduera fisikoak Europan, Espainian eta Euskal Herrian XIX. mendean.

3.2. Kirol kulturaren sorrera eta finkapena Europan, Espainian eta Euskal Herrian.

3.3. Jarduera fisiko-deportiboaren garapena eta masa gizartea (1914-1940)

3.4. Kirol eredu bigarren Mundu Gerraren ostean. Jarduera fisikoak Espainian eta Euskal Herrian gerraostetik ekonomiaren garapeneraren aldira arte (1939-1960)

- 3.5. Jarduera fisikoak garapen ekonomikoaren aldiari. Jarduera fisiko eta deportiboak Espainian eta Euskal Herrian garapen ekonomikoaren alditik frankismoaren bukaera arte (1960-1975)
- 3.6. Kaliforniako jarduera fisikoen eredu eta kirol aisialdiaren hedapena. Jarduera fisikoak Espainian eta Euskal Herrian frankismoaren amaieratik Bartzelonako Joko Olinpikoetara.
- 3.7. Egungo joerak: kirolaren globalizazio eta merkaturatzea.

- 4. Heziketa fisikoaren historia.
 - 4.1. Heziketa fisiko modernoaren sorrera.
 - 4.2. Gimnastika nazionalistak XIX. mendearen lehen erdialdean.
 - 4.3. Eskola eta gimnastika. Gimnastika analitikoaren hedapena eta gimnasio burgesen hedapena (XIX. mendearen bigarren erdia)
 - 4.4. Heziketa fisikoaren dibertsifikazioa
 - 4.4.1. Esperimentalismo fisiologikoa. Entrenamenduaren eredu.
 - 4.4.2. Kirola eta jokia, gimnastikaren disziplinarismoaren aurrez aurre.
 - 4.4.3. Eskolaren modernizazioa: eskolako higienetik heziketa integralera.
 - 4.4.4. Naturalismoa: gimnasia naturala, eskultismoa, eskolako koloniak.
 - 4.4.5. Heziketa fisikoa erregimen erregimen totalitarioetan.
 - 4.5. Heziketa fisikoaren korranteak XX. mendeko bigarren erdian.
 - 4.6. Heziketa fisikoaren gaur egungo joerak.

Gai praktikoak:

- 5. Bibliografia bilaketa eta informazioaren erabilera lan akademikoak egiteko.
- 6. Agiri akademikoaren betebeharrak formalak eta testu prozesadoreen bitartez idaztea.

METODOLOGIA

Irakasgaiaren metodologia lankidetzan ezformalean eta Egitasmoetan Oinarritutako Irakaskuntza Kolaboratiboan (IKD-PBL) oinarritzen da, irakaskuntza transmisiboa ahal den heinean baztertuz.

Ikasleek laukoteetan banatuko dira Euskal Herriko jarduera fisikoen garapen historikoa ezagutarazteko egitasmo bat elaboratzeko, jarduera fisikoen garapen orokorra eta Espainian izandako garapenari buruzko ezagutzak aplikatuz.

Heziketa fisikoaren historiari dagokion gai-zerrendaren zatia hausnarketara bideratuko da

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	45		10		5				
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	67,5		15		7,5				

Legenda: M: Maistrala S: Minteak GA: Gelako p. GL: Laborategiko p. GO: Ordenagailuko p.
GCL: P. klinikoa TA: Tailerra TI: Tailer Ind. GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia %
- Test motatako proba %
- Banakako lanak %
- Talde lanak (arazoaren ebazpenak, proiektuen diseinuak) %
- Lanen, irakurketen... aurkezpena %

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

EBALUAZIO SISTEMA MISTOA (Ebaluazio jarraia, egitasmoa eta azterketa)

- Lankidetzan oinarritutako talde-egitasmoa (PBL) gauzatzea (arrietak, aurkezpenak, txostenaren eta defentsaren ebaluazioa): notaren %60. Notaren zati bat ikaskideen arteko elkar-ebaluaziotik etor daiteke.
- Azalpen- eta argudio-testuen elaborazioa (ebaluazio jarraia), ikaskideen ebaluazioaren bitartez. Notaren %10.
- Edukien ezagutza- eta ulermen-azterketa, test moduko galderak, galdera labur, eta azalpenezko eta argudiatzezko galderetan oinarritu daitekeena. Banakakoa, notaren %30a

- G017 zeharkako gaitasuna lankidetzan oinarritutako egitasmoaren, azalpen- eta argudio-testuen eta azterketaren bitartez ebaluatuko dira.

- G018 zeharkako gaitasuna lankidetzan oinarritutako egitasmoaren bitartez ebaluatuko da.

AZKEN AZTERKETAREN BIDEZKO EBALUAZIOA:

Ebaluazio mistoan parte hartzen ez duten ikasleek badute irakasgai osoa ebaluatuko duen azken proba batera aurkeztea. Edukien ezagutza eta ulermenean eta irakasgaiaren gaitasunetan oinarrituko da. Proba test moduko galderez, galdera laburrez eta azalpen- eta argudio-galderez gain. Baliteke probaren zati bat ordenagailu gelan egin behar izatea, ariketa praktikoa bezala. Proba hau ez da bigarren aukera ebaluazio mistoa osorik egin duten ikasleentzat.

DEIALDIARI UKO EGITEA:

Deialdiari uko egiteko nahikoa da proiektuaren azken txostena ez ematea edo/eta ebaluazio mistoaren azterketara ez aurkeztearekin, eta azken azterketan ez aurkeztea.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Irakasgaiaren Moodle gelan agertuko dira.

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

- Almeida, A. S. (2004). Historia social, educación y deporte. Lecturas sobre el origen del deporte contemporáneo. (1ª ed.) Universidad de las Palmas de Gran Canaria.
- Capistegui, F. J. y Leoné, S. (2010) Cien años de relación entre los navarros y el deporte (1901-2001). Pamplona: Eunsa.
- During, B. (1993). La crisis de las pedagogías corporales. Málaga: Unisport.
- Mandell, R. D. (1988) Historia cultural de deporte. Barcelona : Bellaterra.
- Parlebas, P. (1998). Elementos de sociología del deporte. Málaga : Unisport.
- Pastor, J.L. (1997). La Educación Física en España: fuentes y bibliografía básica (1883-1961). Guadalajara: Universidad de Alcalá
- Pastor, J.L. (1997). El espacio profesional de la Educación Física en España: génesis y formación (1883-1961). Guadalajara: Universidad de Alcalá
- Pastor, J.L. (2000). Definición y desarrollo del espacio profesional de la Educación Física en España (1961-1990). Guadalajara: Universidad de Alcalá
- Pujadas, X. (Coord) (2011). Atletas y ciudadanos. Historia social del deporte en España 1870-2010. Madrid: Alianza.
- Rodríguez, J. (2000). Historia del deporte. Barcelona: Inde.
- Salvador, J. L.(2004). El deporte en Occidente. Historia, cultura y política. (1ª ed.) Madrid : Cátedra.
- Vázquez, B. (1989). La educación física en la educación básica. Madrid : Gymnos.
- Zagalaz, M.L. (2001). Corrientes y tendencias de la educación física. Barcelona: Inde.

Gehiago sakontzeko bibliografia

- Collinet, C. (2000). Les grands courants d'éducation physique en France. París: Presses Universitaires de France.
- Defrance, J. (1987). L'excellence corporelle: La formation des activités physiques modernes. 1770-1914. Rennes (France): Presses Universitaires de Rennes ; Revue S.T.A.P.S.
- Gleyse, J. (1995). Archéologie de l'éducation physique au XXe siècle en France. Paris: Presses Universitaires de France.
- Guttmann, A. (1978). From ritual to record: the nature of modern sports. New York NY: Columbia University Press.
- Rauch, A. (1983). Le souci du corps. Histoire de l'hygiène en éducation physique. París (Francia): PUF.

Aldizkariak

- Apunts Educación Física y Deportes.
E.P.S (Éducation Physique et Sports)
Journal of Sport History
Journal of the Philosophy of Sport.
Lecturas: Educación Física y Deportes (<http://www.efdeportes.com/>)
Perspectivas de la Actividad Física y el Deporte .
Quel Corps?
The International Journal of the History of Sport

Interneteko helbide interesgarriak

OHARRAK